

ELŐVETTEK ÚJRA (ELŐVETTELEK ÚJRA),

a XX. századot, mérget (a nagy, fölpántlikázott
pálinkát) mertem venni, hogy még egyszer
„így” nem. szégyenletesen gyöngé
jelző az ostoba és a naiv
ostobaságomra és naivitásomra, a kifúló diktatúra
kultúrakezelésének tapasztalatára bázíroztam: „halott
nagyvadakra módjával lövünk, ha index, akkor
index, tűrünk, akit tűrünk, akit engedünk, végül
megöleljük” (megannyi kínos pillanat).
nem voltak profik.

ha új nincs is, a régi más arccal pirul a nap alatt,
finomabb stratégiája lett az utálatnak, a bizonytalanító
hatalom leképzi magát, kreál
esztétikai ingoványt: tudni ne lehessen,
kit szabad szeretni. mondjuk./,
világos volt/lett, hogy kassák
hamar borul (megint), meg
józsef attila (viszont valamiért
illyés nem billeg, igaz, figyelembe
sincs véve), még szegény
szabó lőrinc lehetne favorit,
talán radnóti, aki józsef attilánál is
elevenebben tudott juhász gyulára
hangolódni (csak, magyar táj, bori ecsettel.
irgalmatlan szeplő, és picit volt ő is kommunista.) petőfink
számtalanul sebezhető, a franciamánia, s egész
egyszerűen, királyokat gondolt
akasztani. esetleg arany
és weöres, akik
beszoríthatók
lennének, ám

befolyásoltatásra
használhatatlanok.

folytatódhat így, hogy hullik,
hullik a múltam, zuhan az egyik serpenyő,
dobbannak kilók, tömör dekák, holott a mérleg
hibátlan, akár egy patikában. „zsidó szerelem, szabadkőművesség,
vérbaj, eszmék és barátok balról”, csoda, hogy eddig
a polcon maradtál.

elővettek újra minden mérget. ha így folytatják,
majd csokonai vagy nemes nagy is téved.

bár sosem szüntelek meg olvasni (új
szél a vitorlákbán) újra, új szemekkel.

*

lenyűgöző az igaz, nem az igazság, az inkább
unalmas is, de ez a körözés, mely a végesség
megélésével kérdez mindenekre (és bankjegytől
várfokig mindenre), újra és újra hozza magát
vonatkozásba, leplez le, törődik-tükröződik.

viszonylag laza, de katolikus vagyok, ő meg
sztárom volt kamaszként, sokáig nem vettem észre,
hogy a „krisztus-kereszt az erdőn” nemcsak az apáról
és a fiúról szól (ez kicsit latinovits vétke),
hanem egy katolikus megértése, keresztvetés.

*

öreg adym, a sárga hártypapíron átüt
a másik oldal, sok-sok hullámos emlék ráfolyt,
valódi három- (ha nem négy-)dimenziós könyv lett,
váratlan pecsétek, harmincegy éve vettem kézbe

komolyan. meg is rendít, milyen a „kultúra”, semmit,
semmit sem értettem (az anyám könyvespolcát, ha
nem lenne képzavar, kibontanám: volt, mint a bő zsák),

de eszmélés előttől világot építő elem
a könyvek gerince, a címek, a nevek, ma is
tudom, melyik hol állt, a helyet. aztán leemelés,
beleolvadás. semmit sem értettem. majd mégis

kellett tápot találnia a figyelemnek,
meg kellett gyűlnia, túl a *gerincen*, az addig
elképzелhetőn, tanultakon, elvártakon.

*

a távolság már nem akkora,
párizsba két és fél óra oda.

már tudom, mi a „gare de l'esten”,
és sejtem, mit jelent a „vissza”.
(persze nem tudhatom, mi volt, mikor
mozdonyok dohogtak a monarchiában.)

látom a *dámát*, a gótikát, nem hanyagul egy franciát,
ül a nővel, eszik, figyel és cseveg.

ahogy ott sétálsz, szabadabb vagy,
s minden bilincs kegyetlenebb.